

VALJALA VALLA KULTUURI ARENGUKAVA

Arengustrateegia 2008- 2012

Sisukirjeldus

I VALJALA VALLA KULTUURISITUATSIOONI KIRJELDUS

- 1. Valla üldkirjeldus**
- 2. Olemasolevad kultuuriasutused ja -objektid**
- 3. Kultuurilugu ja isikud**
- 4. Kultuuritegevuse kirjeldus**
- 5. Rahastamine**
- 6. Sündmused - traditsioonid**
- 7. Koostööpartnerid**
- 8. Sõprussidemed**
- 9. Olemasolev materiaalne baas**
- 10. Infokandjad**
- 11. Olemasolevad õigusaktid**

II VALJALA VALLA KULTUURI ARENGUSTRATEEGIA

- 1. Missioon**
- 2. Visioon**

III STRATEEGILISED TEGEVUSKAVAD KULTUURISITUATSIOONI MUUTMISEKS

Konkreetsed ülesanded ja tegevused eesmärkide elluviimiseks.

I VALJALA VALLA KULTUURISITUATSIOON

1 Valla üldkirjeldus

Valjala vald asub Saare maakonnas. Vallas on kokku 1500 inimest, neist 510 elavad Valjala alevikus. Tööealisi elanikke on Valjala vallas 890, neist ametlikult töötuid on ca 10.

Valjalat tuntakse Eesti ajaloo eelkõige paigana, kus lõppes muistne vabadusvõitlus. Selle sündmuse tunnistajaks on Valjala keskusest umbes poolteise kilomeetri kaugusel asuv maalinn - castrum Waldia, mida Läti Henrik oma kroonikas iseloomustab kui tugevaimat Saaremaal, sest siin peeti 1227. aastal nõu kihelkonnavanematega ning otsustati orduväele pakkuda rahu ja vastu võtta ristiusk. Siia lasid kristlased saavutatud võidu auks ehitada kabeli, millest juurde- ja ümberehitamiste tulemusena kujunes tänane Valjala kirik. Arhitektuuriajalugu tunneb Valjala kirikut kui vanimat säilinud maakirikut Eestimaal.

Aastasadade jooksul kaotas Valjala oma toonase suuruse (ligi 700 km²) ja tähtsuse. Praegune Valjala vald, mis sai oma staatuse 26. märtsil 1992. aastal, asub Saaremaa kesk- ja lõunaosas. Vald piirneb läänes Pihlta, põhjas Leisi, kirdes Orissaare ja idas Laimjala vallaga ning ulatub lõunas mereni. Valla pindala on 179,6 km², 32 külas ja Valjala alevikus kokku elab 1500 inimest (enne II maailmasõda umbes 3500)

Valjala valla keskuseks on Valjala alevik, kus asuvad vallamaja, põhikool, lasteaed, rahvamaja, kirik, apteek, perearst. Läbi sajandite on siin tegeletud põlluharimise, karjakasvatuse ja kalandusega. Praeguseks on suurimad tööandjad Valjala vald, Valjala POÜ, Valjala Söödatehas, Kallemäe kool, ERKO Elekter, Valjala Ehitus ja OÜ Hilma.

2. Olemasolevad kultuuriasutused ja -objektid

Valjala Rahvamaja avati 1950 a.

Tõnija klubi on ehitatud 1959 a ja renoveeritud 2002 a on kohaliku elanikkonna seltsielu keskus.

Sakla Seltsimaja, ehitusaasta 1957 a. on kohaliku elanikkonna kultuuriliste vajaduste ja taidlusringide "tempel". Samas on ka Sakla Raamatukogu, teabetuba ja avalik internetipunkt. Raamatukogus on lugejate arv 190, fond 7000. Sakla raamatukogul on kaks välilaenuuspunkti: Tõnija klubis ja Kallemäe koolis. Sakla Seltsimajas on avatud väikene kolhoosimuseum Saklas loodud vabariigi esimese kolhoosi meenutamiseks. Fond täiendub, ruumipuudus kimbutab.

Valjala Raamatukogu avati 1883 a. Fondi suurus 11 684, lugejaid 350, korraldab üritusi koostöös lasteaia, kooli ja rahvamajaga, samas asub avalik internetipunkt.

Valjala Maalinn on koht, kus toimuvad Valjala jaanituled ja laulupäevad jm. ümber maalinna asub hooldatud suusarada.

Jööri külamuuseum asub Jööri külas Madise talus, kus elustub minevik tänaste külaelanike käe ja hoole all. Korraldatakse üritusi, suurim neist Jööri Folk.

Valjala Põhikool avati 1973 a. Peale kohustusliku põhihariduse andmist tegutsetakse aktiivselt spordi- ja huvitegevusega. Osaletakse aineolümpiaadidel. Tugeval järjel on lastekoorid ja rahvatantsuringid.

Koolil on staadion, kus on võimalik läbi viia kergejõustiku võistlusi. On olemas võimalused mängida jalg- võrk-, värava- ja korvpalli ning rannavollet.

Külade kiigeplatsidel toimuvad külade jaanipäevad, kokkutulekud ja spordipäevad.

Laevnina puhkeranna kompleksi kuuluvad lõkkeplats, WC, riietuskabiinid, pikniku pidamise kohad, kalastamisvõimalus jne

Valjala Martini koguduses viiakse läbi Jumalateenistusi, kontserte, tegutseb pühapäevakool, piiblitunnid, noortetunnid, leerikursused, kiriklikud matusetalitused ja laulatused.

Koguduse leerikeskuses (metsamajas) toimuvad laste- ja noortelaagrid, õppepäevad.

Valjala Martini koguduse pastoraadi teisel korrusel asub talvekirik.

Valjala Rahu koguduses viiakse läbi jumalateenistusi, palveõhtuid, tegutseb pühapäevakool.

Valjala kalmistu on rajatud 1839 aastal, mida on aja jooksul laiendatud kaks korda. Kalmistu territooriumil on kabel, mis renoveeriti eelmise sajandi lõpul. Kalmistu uued väravad on tehtud kohalikus sepikojas 2003 aastal. Kalmistut finantseeritakse valla eelarvest.

Kohaliku tähtsusega inimestest on siia maetud Valjala vallavanemad Oskar Mäeniit, August Ots, Aadu Iljas; koorijuhid Helmi Krull, Helga Kuusk, Aleksander Rand, Kaarel Mihkelson, köster Davidson ja kohalik kirjamees Juhan Veske. Kuulsamatest pastoritest on siia maetud Bernhard Frank.

Tõnija kivikalmete arheoloogiliste väljakaevamiste tulemusel on teada on saadud muinaseestlaste matmistraditsioonide ja eluolu kohta ning osa leide on kohapeal eksponeerimiseks välja pandud.

3. Kultuurilugu ja isikud

Johann Heinrich Schmidt oli Valjala Martini kiriku pastor ja kooli õpetaja aastatel 1743- 1808

August Heinrich Schmidt oli alates 1783 a. Valjala kirikus abiõpetaja ja 1808- 1841 pastor.

Gustav Nurm (1876-1948) oli 1898- 1940 a. Valjala ministeeriumikooli juhataja ja Valjala Põllumeeste Seltsi asutajaliige. Kool asutati algul Valjalas, hiljem 1900.a. kolis kool Vana-Lõvele, 1939.a. baaside sissetulekuga suleti Vana-Lõve kool ja alguse sai Kallemäe Kool (1940.a.)

Aleksander Sannik (1883-1947), jõumees, maadleja, tuntud Saaremaa Tõlluna.

Aleksander Rauts (1890-1931), haridus- ja kultuuritegelane.

Aleksander Mihkels (1887-1944), Uue-Lõve ja Orissaare postijaamade rentnik. Algul toimetas posti edasi -tagasi hobustega, 1926-1927 läks üle hobuveokilt autoveole. Alustas bussiliikluse korraldamist Saaremaal.

Joann Prooses (1897-1982), kooliõpetaja Uue-Lõve koolis.

Anton Rauk (1892-1942), alates 1920.a. Uue-Lõve koolijuhataja kuni küüditamiseni 14.06.1941.a., jõudis olla Kallemäe 6.-kl. Kooli juhatajaks.

Oskar Wilhelm Paas (1900-1990), haridustegelane ja koolikirjanik.

Endel Eero (1930-2006) majandusteadlane ja poliitik.

Arnold Eugen Paas (1890-1970), riigiametnik, Saare maavanem.

Victor Neggo (1890-1942), diplomaat, ajakirjanik ja majandustegelane.

Bernhard Viiding (1932-2001), kirjamees, luuletaja ja publitsist.

Valjala vallast on ka pärit Georg Otsa poolt kuulsaks lauldud "Saaremaa valss", sõnade autor Debora Vaarandi ja viisi autor Raimond Valgre.

Valjala Rahvamaja ehitust alustati 1939 a. enne II Maailmasõda, aga vundament jäigi ootama rahuaega. Pidulik avamine toimus 15. oktoobril 1950. Ehituse eestvedajateks olid Herman Kuning ja Augustin Maripuu. Enamus töid toimus talgute ja ühiskondliku töö korras. Maarahvamajadest oli Valjala vabariigi suurim ja uhkeim ehitus (eriprojekt).

Esimeseks juhatajaks sai noor energiline neiu Sonja Paiste (Kask). Tema juhtis rahvamaja tööd 10 aastat. Kokku oli Sonja Kask kultuuritööl 50 aastat.

Ringe juhendasid Sonja Paiste (Kask), Herman Kuning, Helmi Peegel, Heino Vilsaar, Vassili ja Aleksander Rüütel, Helga Kuusk, Manivalde Tüür ja Arvo Paiste.

4 Kultuuri tegevuse kirjeldus

Rahvamaja juures tegutsevad ringid

Segakoor "Waldia", 22 osavõtjat - juhendaja Õie Pärtel. Asutatud 1990 a. 23 veebruar.

Segarahvatantsurühm, 16 osavõtjat - juhendaja Mari Soots. Asutatud 1991 a. november.

Naisrahvatantsurühm, 17 osavõtjat - juhendaja Mari Soots. Asutatud 1991 a. november.

Veteranide tantsurühm "Viktooria", 17 osavõtjat - juhendaja Ulvi Põldemaa. Asutatud 1998 a. veebruar.

Veteranide tantsurühm “Mummud”, 12 osavõtjat - juhendaja Viktor Martel. Asutatud 1997 a. november.

Tõnija külakoor, 12 osavõtjat, juhendaja Maris Kuusk. Asutatud 2002 a. juuli.

Noortekeskus, 10- 30 osavõtjat - juhendaja Hindrek Ley. Asutatud 2001 a. Märts.

Seltsid ja seltsingud

Tõnija Külaselts

MT? Valjala Maanaiste Selts

Jööri Külaselts

Pahna - Kalju seltsing

MTÜ Laidevahe Loodus

Valjala Jahimeeste Selts

Seltsing „Keevitajad“, noorte ühendus (Valjala Noortekeskuse juures)

Sakla Külaarengu Selts

Muusikakool

Spordiringid

Naiste võrkpall ja võimlemine

Meeste korvpall

5 Rahastamine

Ringjuhtide tasu tuleb valla eelarvest. Vald toetab külaliikumist, seltsinguid ja kogudusi.

6 Sündmused – traditsioonid

Osavõtt vabariiklikest, maakondlikest ja kohalikest laulu- ja tantsupidudest, jaanipäevad, adventi-jõuluüritused, Valjala Laululind, 3 valla pensionäride päevad (Leisi, Valjala, Pihla), valla sisene pensionäride päev, Jööri Folk, I adventi üritus „Laulud jõulude ootuses“, kalmistupäev, külade kokkutulekud, tähtpäevad (juubelid, riiklikud ja kiriklikud tähtpäevad), kevadlaat, isade ja emade päeva kontserdid, valla kevadpidu (osalevad kõik valla taidlejad, alates mudilastest kuni memmedeni), raamatukogu päevad.

Jööri Folk- toimus esimest korda 2004 aastal. Osalesid valla ja maakonna, lauljad, külapillimehed ja kapellid ning sõprusvalla Pirkkala rahvatantsijad.

Valjala valla päevad 20.- 24. juunil- 2008. aastast hakatakse korraldama üle aasta Valjala valla tutvustavaid päevi. Vallavalitsuse liikmed ja volikogu liikmed kohtuvad erinevates külates elanikega, toimuvad spordivõistlused, taidlejate kontserdid. Pidulik lõpetamine jaanipäeval.

Valjala Laulupäev - 2003. aastal jätkati Valjala laulupeo traditsiooni, mida korraldatakse iga 3 aasta järel. Esinevad valla taidlejad ja külaliskollektiivid.

I adventi üritus „Laulud jõulude ootuses“ - on väljakujunenud traditsioon ja on toimunud 3 korda, esinevad Valjala valla laulukoorid ja külalisesinejad.

Valla sportlased osalevad vabariiklikel, maakondlikel ja kohalikel spordivõistlustel. Tugeval järjel on võrkpalli traditsioonid. Osaletakse järgmistel aladel: korvpall, võrkpall, male, kabe, brid , lauatennis, koroon, rahvastepall, minivõrkpall ja kergejõustikus

7 Koostööpartnerid

Valjala Vallavalitsus, kool, raamatukogud, lasteaed, Tõnija klubi, Sakla Seltsimaja, kogudus ja kohalikud ettevõtted. Saare Maavalitsus, Saaremaa Omavalitsuste Liit ja sõprusvald Pirkkala Soomest.

8 Sõprussidemed

Valjala valla sõprusvald on Pirkkala.

Sõprussidemed on Martna koguduse ja kooriga, Maidla segarühmaga. Külaseltsidel on otseseid sõprussidemeid, tänu Kodukandi liikumisele, üle Saaremaa ja mandril.

9. Olemasolev materiaalne baas

Valjala ja Sakla raamatukogude olukorda võib lugeda heaks. Valla eelarves on ühe elaniku kohta teavikute ostmiseks ettenähtud a? 30 krooni, lisaks riigipoolne osa. Mõlemas raamatukogus on olemas interneti püsiühendus. Raamatukogudes on võimalik korraldada väiksemaid koosolekuid, näitusi ja infopäevi. Avatud igal nädalal 40 tundi. Finantseeritakse valla eelarvest.

Sakla Seltsimaja osteti vallale 2003 aastal, millal alustati ka hoone renoveerimisega. Korda on tehtud saal, köök ja garderoob. Võimalus on korraldada erinevaid üritusi kuni 70 osavõtjale. Kapitaalremonti vajavad veel hoone tagumised ruumid, kus oleks võimalik korraldada näitusi ja väljapanekuid piirkonna ajaloo kohta. Koostöös Sakla Külaarengu Seltsiga toimub seltsimaja majandamine, kus vallapoolseks esindajaks Sakla raamatukogu juhataja. Seltsimaja juures tegutseb naistantsurühm “Viktooria”.

Tõnija klubi on valla omandis ja täielikult renoveeritud. Klubis on võimalus korraldada väiksemaid üritusi kuni 40 osavõtjale. Klubi juures tegutseb laulukoor. Tõnija külaseltsi eestvõtmisel osteti külasse arvutid

avaliku interneti loomiseks ja koostöös Teetormajaga kaeti Tõnija küla piirkond interneti püsiühendusega. Finantseeritakse valla eelarvest.

Valjala Rahvamaja on valla suurim kultuuriasutus, kus on võimalik korraldada üritusi kuni 200 inimesele. Peale renoveerimist saab külla kutsuda rohkem professionaalseid teatreid ja esinejaid ning aktiveerida kohalikku kultuurielu. 2007 aastast töötab kultuurimajas kultuurimaja juhataja ja valla üldine kultuurijuht. Rahvamaja teisele korrusel on tegutsenud valla noortekeskus alates 2001 aastast. 2007 a lõppes remont nendes ruumides, olemas vajalik helitehnika. "Noortekeskuses" on teismelistel võimalus aktiivselt oma vabaaega sisustada, korraldada üritusi ja kohtumisi. Finantseeritakse valla eelarvest.

Valjala maalinnale on ehitatud vabaõhulava ja trepp. Maalinnal korraldatakse suviseid valläüritusi- jaanipäev, laulupäev. Valla arengukavas nähakse ette maalinna edasine väljaarendamine kohalikus kultuuri- ja spordiobjektiks.

Valjala kirik on leidnud järjest rohkem kasutust suvise kontsertsaalina, kuhu tullakse esinema kogu maailmast. Kiriku orel on renoveeritud 2004 aastal. Valjala vald on toetanud mõningaid avalikke kontserte, mis võimaldab kohalikel elanikel soodsamalt üritusi külastada.

Käesolevas arengukavas loetletud kultuurikollektiividel on kõigil olemas rahvariided. Rahvariiete uuendamine toimub pidevalt. Vahendeid saadakse peamiselt projektidest ja omaosalust on alati toetatud ka valla eelarvest.

10. Infokandjad

Vallaleht "Kaja", toimetaja Tiia Lätt. Ilmub 6- 7 korda aastas, tasuta. Trükiarv 500 tk.

Koolileht "Meite kool", toimetaja Kersti Püüding.

Internetis kodulehed: koolil <http://valjala.edu.ee>

Valjala Raamatukogu: <http://valjala.edu.ee/raamatukogu>

Valjala vald: <http://www.saaremaa.ee/valjala>

Raamatud

Bruno Pao, "Valjala" ilmunud 1999 a.

Heinrich Männa, "Ühistegevusega edukale elule", Ilmunud 1999 a.

11 Olemasolevad õigusaktid

11.1 Valjala Rahvamaja põhimäärus (kinnitatud Valjala Vallavolikogu määrusega nr 11- 16. 11. 2000)

11. 2. Valjala Noortekeskuse arengukava (kinnitatud Valjala Vallavolikogu otsusega nr 8 29. märtsil 2005 a.)

II VALJALA VALLA KULTUURI ARENGUSTRATEEGIA

1. Missioon

Kultuuritraditsioone, ajaloolist pärandit ja loodust hoidev haritud elanikkonnaga vald.

2. Visioon

Ajaloo- ja kultuuripärandil tuginev piirkond. Valjala vald on meeldiv ja inimsõbralik elamispaik. Vallaelanike ühtekuuluvustunde ja identiteedi stimuleerimiseks korraldatakse vallas ühisettevõtmisi, spordi- ja kultuuriüritusi. Valjala alevik on oluline haridus-, kultuuri- ja spordikeskus. Olemas on põhikool, lasteaed, rahvamaja, raamatukogud, noortekeskus, muusikakool, spordisaal ja välisväljakud. Kvaliteetse alus- ja põhihariduse pakkumine loob noortele eeldused haridustee edukaks jätkamiseks. Toetatakse huvihariduse, spordi ja vabaaja veetmise võimaluste laiendamist.

Liilia Eensaar
Volikogu esimees

III STRATEEGILISED TEGEVUSKAVAD KULTUURISITUATSIOONI MUUTMISEKS

Eesmärgid	Oodatud tulemus- Põhjendus, miks just see eesmärk on oluline	Mida teha eesmärgi saavutamiseks- Konkreetsed <u>tegevused</u> sammhaaval	Kes vastutab ja teostab Kellega koos tehakse	Hinnanguline maksumus ja finantseerimis- e allikad	Aeg
-----------	---	--	---	---	-----

I Rahvamaja on valla kultuurielu süda

Rahvamaja on piirkonna kultuurielu keskus	Rahvamaja on avatud kultuurikeskus, kuhu inimesed soovivad kokku tulla. Loodud kaasaegsed tingimused taidlejatele, külalisesinejatele ja küllastajatele.	Luuu uusi, valla elanike vajadustele vastavaid ringe, üritusi ja tegevusi.	Rahvamaja juhataja Valla kultuurijuht 3 Kultuurikomisjon	Vallaeelarve ja projektid	2008-2012
---	--	--	--	---------------------------	-----------

1. Majas läbimõeldud kultuuritegevus

1. Valla elanikele on loodud erinevaid võimalusi isetegevusteks Omaalgatuse ja ühistevõime toetamine.	Valla elanik on sotsiaalselt aktiivne ja kaasatud valla tegevusse	1. toimub pidev analüüs erinevate huvigruppide vajaduste rahuldamiseks 2. rohkem tegevusi meestele 3. tegutsevad ansamblid, koorid, tantsurühmad näiteringid jne. 4. rahvariiete uuendamine	Kultuuritöötajad, ringide-juhid, kultuurikomisjon, sots. töötaja	vallaeelarve	Pidev
---	---	--	--	--------------	-------

2. Kultuurisündmused on valla hing					
2. 1. Jööri Folk	Valla suvine suurüritus	1. meeskonna moodustamine 2. ürituse läbiviimine	Jööri külaselts, VV, rahvamaja	projektid, sponsorid, eelarve	Juulikuu viimane laupäev
2. 2. Laulud jõulude ootuses	Valla talvine suurüritus	1. meeskonna moodustamine 2. ürituse läbiviimine	Valjala kirik, VV, rahvamaja	eelarve, projektid ja sponsorlus	I advent
2.3 Laulupäev	Valla suvine suurüritus, mis toimub iga 3 aasta tagant	1 meeskonna moodustamine 2 ürituse läbiviimine 2009.a	Vallavalitsus rahvamaja,	eelarve projektid, valla eelarve	
2.4 Valjala valla päevad	Valda tutvustavad päevad iga 2 aasta tagant	meeskonna moodustamine ürituste läbiviimine	Vallavalitsus, volikogu komisjonid, spordijuht, kultuurijuht, hariduskomisjon, kult, komisjon		20.-24. juuni

II Kultuuriturismi arendamine

Loodud võimalused kohalikele elanikele ja turismi-gruppidele olemasolevate vaatamisväärsuste tutvustamiseks	Valla kultuuriobjekte teatakse ja tuntakse nii kohapeal kui kaugemal	1. valla turismiarenduskava koostamine 2. vaatamisväärsuste parem eksponeerimine koos viitade paigaldamisega 3. valla vaatamisväärsusi tutvustavate infotahvlite paigaldamine 4. regulaarselt toimiv infolevik 5. mereäärsete puhkepiirkondade väljaarendamine 6. väikesadamate ja lautrikohtade arendamine 7. matkaradade kaardistamine, märgistamine ja väljaehitamine 8. koostöö arendamine turismifirmadega	VV majandusosakond, külaseltsid, turismitalud, kogudus ja volikogu komisjonid, külad ja külavanemad		2008-2012
---	--	--	---	--	-----------

III Noorte kaasamine valla ellu

Noorte enesealgatuse ja initsiatiivi toetamine, nende kaasamine ühistegevusse	Jõuda iga nooreni ja peale kooli lõpetamist võimalusel kaasata ta valla ühistegevusse	1. noorte enesealgatuse toetamine 2. noortes vaimsete huvide äratamine 3. noorte kaasamine heakorra töödele	Noortekeskuse juhendaja, VV, kooli huvijuht, kogudus, kultuuritöötaja	Projektipõhine omaosalus	Pidev
---	---	---	---	--------------------------	-------

IV Ajaloolise kultuuripärandi hoidmine ja jäädvustamine

1. Oma kodukandi rahvariiete väärtustamine	Kodukandi traditsioonide säilitamine	Tutvustada rahvariideid rahvalikel üritustel	Rahvatantsuringid, koorid		Pidev
2. Koduloo uurimise konkurss, mis lõpeb koduloo päeva läbiviimisega	Rahvas tunneb oma kodukanti ja selle ajalugu	1. konkursi väljakuulutamine 2. tööde hindamine 3. tööde eksponeerimine	Kooli ajaloo õpetaja		Igal aastal maikuuks
3. Jaanitule ja rahvalike ürituste ning kontsertide korraldamine Valjala maalinnal	Rahvakultuuri järjepidevus, esinejatele vabaõhu esinemisvõimalus	ürituste korraldamine, kultuuripärandi jäädvustamine, säilitamine	Rahvamaja, noortekeskus, seltside jne.	seeläbi, projektid	pidev

V Valla mainekujundus ja info liikumine

1. Valda tutvustava infovoldiku koostamine	Kodukandi maine ja	Infovoldikute trükkimine ja levitamine	VV, kultuurikomisjon,		pidev
--	--------------------	--	-----------------------	--	-------

IV Ajaloolise kultuuripärandi hoidmine ja jäädvustamine					
1. Oma kodukandi rahvariie väärtustamine	Kodukandi traditsioonide säilitamine	Tutvustada rahvariieid rahvalikel üritustel	Rahvatantsuringid, koorid		Pidev
2. Koduloo uurimise konkurss, mis lõpeb koduloo päeva läbiviimisega	Rahvas tunneb oma kodukanti ja selle ajalugu	1. konkursi väljakuulutamine 2. tööde hindamine 3. tööde eksponeerimine	Kooli ajaloo õpetaja		Igal aastal maikuus
3. Jaanitule ja rahvalike ürituste ning kontsertide korraldamine Valjala maalinnal ja levitamine	Rahvakultuuri järjepidevus, esinejatele vabaõhu esinemisvõimalus	ürituste korraldamine, kultuuripärandi jäädvustamine, säilitamine	Rahvamaja, noortekeskus, seltsid jne.	eelarve, projektid	pidev
	tuntuse suurendamine. Osalemine aktiivsete külade liikumises, kodukandi tunnetuse kasv ja uhkus kodukohale	Vallaleht Valla sümboolikaga meened	hariduskomisjon, valla elanikud	eelarve	
2. Kogu piirkonda katva toimiva interneti leviala loomine. Piirkondlikud avalikud internetipunktid	Maailm koju!	Koduleheküljel info operatiivsuse tagamine, huvitavaks muutmine	Valla IT töötaja, valla elanikud	eelarve, projektid	Pidev
3. Sõprussidemete areng	Kultuuri- ja sõprussidemete hoidmine	Kultuuritegevus naaber- ja külaseltsidega, sõprusomavalitsustega, taidluskollektiividega	VV ja rahvamaja, kultuurikollektiivid, seltsid	eelarve, projektid	pidev

Liilia Eensaar
Volikogu esimees